Ingrado magazine
OMDAT LEREN WERKT!
JAAR 40
52
juni 2024

Toekomstperspectief dankzij Bouwdepot

Nieuw strategisch plan in de maak

Hoe is het om jou te zijn?

Het succes van de onderwijs-zorgboerderij

Toekomst-perspectief dankzij bouwdepot

Goed nieuws voor Eindhovense jongeren! De gemeente besloot eind april tot een derde pilot van het Bouwdepot. Hiermee krijgen nog eens 15 jongeren tussen de 16 en 23 jaar een jaar lang maandelijks een bedrag van 1150 euro met als enige voorwaarden dat ze persoonlijk willen groeien en zich willen laten begeleiden.

Tekst Yolanthe van der Ree **Foto's** Annegien van Doorn

Het gaat om jongeren in een kwetsbare positie die er vaak alleen voor staan, een verleden hebben van dak- of thuisloosheid en geen startkwalificatie, werk of dagbesteding. Dankzij de rust en de ruimte die het leer- en leefgeld van het Bouwdepot biedt, kunnen zij plannen maken en bouwen aan hun toekomst, zo wijzen de resultaten van de eerste twee Eindhovense en pilots elders in het land uit.

Bas van Gelder is beleidsadviseur Sociaal Domein bij de gemeente Eindhoven. Over het besluit van het gemeentebestuur zegt hij: 'Een aantal jaar geleden stelden we vast dat we een groep jongeren aan de kant lieten staan: de groep die dak- en thuisloos is of is geweest en van wie de ouders om verschillende redenen niet beschikbaar zijn. Sommigen hebben een bijstandsuitkering, maar de meesten zitten thuis op de bank of in de maatschappelijke opvang. Zonder uitzondering bevinden ze zich in een zeer kwetsbare positie.'

Leven op orde

Marleen van der Kolk is medeoprichter en directeur van stichting het Bouwdepot: 'Het Bouwdepot komt voort uit het project Onderwijs op maat voor dak- en thuisloze jongeren. Daarin werkten we in twee regio's aan voorwaarden om dak- en thuisloze jongeren weer terug in de schoolbanken te krijgen en hun startkwalificatie te laten halen. Belangrijke conclusies waren dat het zonder een stabiel toereikend inkomen, vertrouwen, fouten mogen maken en daarvan leren, ruimte om aan de slag te gaan met de mentale gezondheid, niet lukt om uit je hoofd en in de boeken te komen. De werkzame ingrediënten uit die aanpak hebben we meegenomen in het Bouwde-

'Opvallend is dat de meeste jongeren niet meteen iets gaan doen met het bedrag dat zij ontvangen'

Naast vaste (woon)lasten, gebruiken jongeren het Bouwbudget ook voor hobby's, leuke dingen met vrienden, rijbewijs, studieboeken/laptop, gezond eten, sportabonnement, etc. Dit huisje symboliseert hoe die verschillende bouwstenen het fundament vormen voor persoonlijke ontwikkeling en perspectief.

Het Bouwdepot zet zich in voor gelijke kansen, wat heel wat anders is dan gelijke behandeling. We erkennen dat niet iedereen een gelijke startpositie heeft. Hierdoor zijn er verschillende vormen van hulp nodig om kansengelijkheid te bewerkstelligen.

pot. We vertrekken vanuit wat jongeren nodig hebben om zelf hun leven op orde te krijgen. Het Bouwdepot stelt ze daartoe in staat door hen maandelijks 1150 euro te schenken.

'Voordat de pilot in Eindhoven van start ging, ondersteunden we 10 jongeren verspreid over het land met fondsengeld en subsidie van het ministerie van VWS. Zeven van hen kwamen toevallig uit Eindhoven. De gemeente zag de meerwaarde van de aanpak van het Bouwdepot en besloot een pilot te starten. Wij als stichting hebben de projectleiding en bouwen die langzaam af naar een ondersteunende expertrol. Er zijn trainingen en een toolkit ontworpen voor de begeleiders waarmee we gemeentes in staat stellen om zich de werkwijze eigen te maken.'

Bas van Gelder: 'Inmiddels heeft Eindhoven in de eerste twee pilots 60 jongeren kunnen ondersteunen en nu starten we dus een derde. De gemeente Eindhoven heeft subsidie beschikbaar gesteld om het leer- en leefgeld te kunnen verstrekken en om de organisatie vanuit stichting het Bouwdepot te kunnen betalen. Het gaat tot nu toe om incidentele middelen, die de gemeente standaard reserveert voor dit soort doorbraak-aanpakken. Nog dit jaar wordt uitgewerkt of en hoe het Bouwdepot behouden blijft na afloop van de derde pilot.'

Therapie

Opvallend is dat de meeste jongeren niet meteen iets gaan doen met het bedrag dat zij ontvangen', zegt Bas van Gelder. 'Sceptici, ook binnen de gemeente, waren bang dat het geld meteen aan de verkeerde dingen uitgegeven zou worden. Daar is dus absoluut geen sprake van. We zien dat het leer- en leefgeld de rust biedt om hele belangrijke beslissingen te nemen. Niet meteen voor jaren, maar heel dichtbij voor de komende periode. Vaak is het een therapie afmaken of daarmee starten en op zoek gaan naar andere woonruimte. Ze kunnen met hun mentale gezondheid aan de slag en toch hun vaste lasten betalen.'

Marleen van der Kolk: 'We zagen ook jongeren die te veel gingen sparen, waardoor er nauwelijks budget was voor een hobby, gezonder eten of iets leuks met vrienden. Dat is natuurlijk ook weer niet de bedoeling van het Bouwdepot. Toch betekent ook dat dat ze voor het eerst in hun leven bezig zijn met de toekomst. Deze jongeren weten vaak niet wat ze willen bij aanvang van het Bouwdepot-jaar. De financiële stress legt hen volledig stil. Er zijn gemiddeld 3 tot 6 maanden nodig om uit die overleefstand te komen en weer naar de toekomst te kunnen kijken.'

'Dankzij de rust en de ruimte die het leer- en leefgeld biedt, kunnen zij bouwen aan hun toekomst'

Doorstroompunt
In de derde pilot is de leeftijdsgroep verbreed van 18-, 19- en 20-jarigen naar 16 tot 23 jaar. En ook is vanaf nu het Doorstroompunt in beeld als partner in de Bouwdepot-aanpak. Christina Mavridou is regiocoördinator Doorstroompunt Eindhoven de Kempen. ‘Dit is echt van toegevoegde waarde; het is mooi dat we jongeren nu ook met een financieel instrument kunnen ondersteunen. De 15 jongeren die aan de derde pilot meedoen zijn in beeld bij het Doorstroompunt; 5 van hen zitten op school, maar dreigen uit te vallen en 10 jongeren zitten thuis zonder startkwalificatie. Ze zitten allemaal financieel in de knel en ervaren veel stress; niet altijd door eigen toedoen, soms door heel veel pech. De beschikbare fondsen zijn minimaal. Je kan voor jongeren tot en met 18 jaar bijvoorbeeld geld aanvragen uit het jeugdsportfonds, maar daar zijn deze jongeren niet mee geholpen. Met het leer- en leefgeld uit het Bouwdepot kunnen jongeren die gemotiveerd zijn een jaar aan de slag.’

Het Doorstroompunt zal gaan samenwerken met lokale organisaties waar de jongeren in beeld (kunnen) zijn voor begeleiding. Begeleiders kunnen het Bouwdepot inzetten en daarmee hun begeleiding effectiever maken. Christina Mavridou: ‘Ik wil er met mijn team voor gaan zorgen dat de samenwerking rondom de jongeren beter wordt. Wij als Doorstroompunt willen bijvoorbeeld afspraken maken over wie hulpverleningsinstanties laat weten dat er een verandering rond de jongere heeft plaatsgevonden. De problemen zijn onveranderd, maar hij of zij ontvangt nu voor een jaar leer- en leefgeld uit het Bouwdepot. Dit biedt nieuwe mogelijkheden waar een behandelaar op in kan spelen. We gaan ons er hard voor maken dat alle bij een jongere betrokken instanties met elkaar en sámen met de jongere een plan opstellen. Zo hopen we in deze derde pilot nieuwe samenwerkingsvormen te ontwikkelen en implementeren.’

Positieve wending
Marleen van der Kolk wil graag gezegd hebben dat het Bouwdepot geen quick fix is. ‘Deze jongeren hebben vaak vanaf moment-0 pech gehad, het is niet realistisch om te verwachten dat na een jaar alles op orde is. Het vraagt veel van de jongeren en van de begeleiding. En er zitten ook jongeren tussen voor wie een jaar financiële rust niet voldoende is om hun leven weer volledig op de rit te krijgen. Maar voor het grootste deel van de jongeren betekent het Bouwdepot een grote positieve wending in hun leven. De maatschappelijke kosten-batenanalyse die we hebben laten uitvoeren laat zien dat de aanpak van het Bouwdepot een kosteneffectieve interventie is om jongeren in een kwetsbare positie te helpen. De meeste jongeren zetten in een jaar tijd enorme stappen en kunnen verder in een opleiding of een baan.’

Meer informatie:

De maatschappelijke kosten-batenanalyse van Cebeon en het onderzoek van DRIFT/Erasmus Universiteit Rotterdam ‘Rust in het hoofd’ zijn hier te vinden

KLIK HIER

Het jaar Bouwdepot geeft ruimte voor zelfreflectie. Onderzoek wijst uit dat jongeren beter in hun vel komen te zitten. Ze mogen fouten maken en hoeven daarvoor alleen zichzelf aan te kijken. Ze krijgen zelfregie.